

nýbrž i důvod závazku zcizitelova. Ručí-li zcizitel a přejímatel jmění nebo podniku za tutéž pohledávku solidárně, přičilo by se právnímu cí-tění, aby pro zcizitele, tedy původního dlužníka, platilo promlčení tříleté, kdežto pro přejímatele třicetileté. Může-li se zcizitel jmění nebo podniku dovolávat promlčení tříletého, jest oprávněn tak učiniti i pře-jímatel.

Stejná zásada je vyslovena v § 1407 obč. zák., jenž jest spolu s § 1409 obč. zák. zařaděn v pododdílu označeném marginální rubrikou jako převzetí dluhu. Podle prvního odstavce § 1407 obč. zák. jsou pře-jímatelovy závazky co do převzatého dluhu tytéž jako závazky dosavad-ního dlužníka a přejímatel se může brániti proti věřiteli vším, čím se může brániti dosavadní dlužník. Promlčení pro přejímatele zůstává to-též (viz Motivy k třetí dílčí novele, str. 419 a rozh. č. 15974 Sb. n. s.).

Jediná výhoda, jež plyne věřiteli z předpisu § 1409 obč. zák., záleží v tom, že se může domáhati zaplacení pohledávky své na obou, t. j. na zciziteli i přejímateli, při čemž přejímatel jest ovšem zbaven ručení, jakmile zaplatil na dluzích jmění nebo podniku tolik, kolik činí hodnota převzatého jmění nebo podniku.

Podobně tomu jest i v případě § 187 třetí dílčí novely k obč. zák. s tím rozdílem, že přejímatel — blízký příbuzný zcizitelův — ručí za dluhy náležející k jmění nebo podniku bez omezení na hodnotu převza-tého jmění nebo podniku, pokud nedokáže, že o dluzích při převzetí ne-věděl ani nemusil věděti.

Z ratio legis §§ 1409 a 1486 obč. zák., které oba byly uzákoněny současně třetí dílčí novelou k obč. zák., nelze nic vytěžiti pro stanovisko dovolání.

Čís. 17200.

Ustanovení § 70 vlád. nař. č. 70/1927 Sb. z. a n. o úpravě platových a některých služebních poměrů zaměstnanců československých státních drah bylo by lze užití k uvedenému tam cíli jen tehdy, kdyby byla jeho platnost ve smyslu § 105 ústavní listiny nařízena buď zákonem, nebo jiným aktem postaveným na roveň zákonu (§ 210 zákona č. 103/1926 Sb. z. a n.).

I kdyby se ustanovení zákona č. 103/1926 a vlád. nař. č. 15/1927 Sb. z. a n. stala součástí úpravy služebního poměru jiných železničních zaměstnanců než zaměstnanců čs. státních drah, nemohou smluvci při úpravě služebních a platových otázek zříditi k rozhodování o nich pří-slušnost správního úřadu, a jest proto soud ve sporu z tohoto služeb-ního poměru povinen zabývati se platností, závazností a obsahem de-kretu o úpravě tohoto poměru, byly-li popírány, a nelze pokládati onen dekret za právní důvod zažalovaného nároku jen proto, že nebyl ve lhůtě stanovené v § 70 vlád. nař. č. 15/1927 Sb. z. a n. opraven nebo zrušen.

(Rozh. ze dne 26. ledna 1939, Rv II 710/37.)

Srov. Boh. A 14131, 5373, 11374, 12535, 11958, 10678.
Sb. n. s. č. 9875, 11897, 12225, 12633.

Žalobce jako zaměstnanec zemských slezských drah obdržel od zemské správní komise pro Slezsko dekret ze dne 16. listopadu 1928, v němž byl uvědoměn o tom, že s platností od 1. července 1928 jest přeřaděn do II. platové stupnice podúřednické s titulem vrchního průvodčího vlaku a že se mu přiznávají požitky od téže doby v základní výši 10.800 Kč s činovným ve výši 2.100 Kč, s výchovným 2.100 Kč, s doplňovacím přídavkem 300 Kč ročně, a v němž se mu zaručuje právo na postup k 1. lednu 1931, vyhoví-li služebním podmínkám. Výměrem presidia zemského úřadu v B. ze dne 30. června 1933, č. 22521 byl žalobce zpraven o tom, že usnesením zemského zastupitelstva země Moravskoslezské ze dne 30. října 1929, bylo stanoveno, že předpisy vlád. nař. č. 15/1927 Sb. z. a n. platí obdobně pro zaměstnance zemských slezských drah, a to s účinností od 1. ledna 1926. Podle toho byly pak služební požitky žalobcovy upraveny tak, že mu bylo nehledíc na jeho započítatelnou služební dobu 16 let přiznáno od 1. ledna 1926 služné III. platové stupnice 6. stupně 9.600 Kč, činovné ve výši 2.100 Kč, přídavek na děti 900 Kč, doplňovací přídavek ženatých 744 Kč a kromě toho byl žalobci přiznán vyrovnávací přídavek ve výši 804 Kč. Dále bylo žalobci oznámeno, že mu od 1. ledna 1928 do 1. ledna 1931 přísluší služné platové stupnice III/7 a od 1. ledna 1931 služné platové stupnice III/8. Proti onomu výměru podal žalobce námitky, v nichž uplatňoval, že měl býti vzhledem na skutečný výkon své služby k 1. lednu 1926 zařaděn do kategorie gážistů mimo služební třídu II/4, a kromě toho namítal, že každým způsobem měl býti respektován výměr zemské správní komise ze dne 26. listopadu 1928, jímž byl žalobce zařaděn s platností od 1. července 1928 do II. platové stupnice podúřednické. Uvedené námitky byly zamítnuty výměrem presidia zemského úřadu v B. ze dne 12. listopadu 1934, č. 34373 Pres, a stížnost, kterou žalobce proti tomuto rozhodnutí podal, byla rozhodnutím ministerstva vnitra zamítnuta. Tvrdě, že úprava jeho požitků uvedenými výměry není správná, poněvadž když se vychází pouze z vládního nařízení č. 15/1927 Sb. z. a n., jež bylo dodatečně recipováno, měl býti jeho převod do nových služebních požitků podle vlád. nař. č. 15/1927 Sb. z. a n. proveden jiným způsobem (v žalobě blíže vyličeným), domáhá se žalobce, aby bylo zjištěno, že mu přísluší hledíc na dekret ze dne 16. listopadu 1928 nárok na zařadění do II. platové stupnice podúřednické ve smyslu § 45 vlád. nař. č. 15/1927 Sb. z. a n. s platností od 1. ledna 1928 s právem postupu k 1. lednu 1931. Soud první stolice uznal právem, že žalobci přísluší nárok na zařadění do II. platové stupnice podúřednické s platností od 1. července 1928, s právem postupu k 1. lednu 1931. D ů v o d y: Úřednickou otázkou v souzeném sporu jest, zda dekret ze dne 16. listopadu 1928 nelze napadati, t. j. zda žalobce nabyl práv oním dekretem mu poskytnutých. Soud dospěl k přesvědčení, že dekret je nenapadatelný, že žalobce nabyl práva dotčeným dekretem mu poskytnutého, a to z těchto důvodů: Služební poměr žalobcův je poměr soukromoprávní. Obsah tohoto poměru buď vytvořil zákon č. 103/1926, resp. vládní nařízení č. 15/1927 Sb. z. a n., anebo jej nevytvořil. Vezměme nejdříve eventualitu prvou. Byl-li tedy soukromoprávní služební

poměr žalobcův upraven co do obsahu v době vydání dekretu platným zákonem č. 103/1926 Sb. z. a n., jak připouští ostatně výslovně též žalovaná (běží tu tedy o otázku skutkovou a nikoli o otázku právního posouzení, neboť nelze zapomínati na to, že platový zákon nefiguruje v dotyčném případě jako veřejnoprávní norma, nýbrž toliko obsah uvedeného zákona tvoří obsah soukromoprávní smlouvy, takže po formálně-právní stránce ustanovení onoho zákona pozbývají povahy zákonných ustanovení a stávají se prostými ustanoveními smluvními) resp. vládním nařízením č. 15/1927 Sb. z. a n., tu i kdyby slezská správní komise nepostupovala materiálně správně, mohl býti tento dekret v nejzazším případě zrušen resp. pozměněn toliko ve lhůtě jednoho nebo tří roků, a to podle § 151, odst. 7, zák. č. 103/1926 Sb. z. a n., po případě také podle § 70 vlád. nař. č. 15/1927 Sb. z. a n. To se však nestalo, neboť zrušovací výměr zemského úřadu v B. byl žalobci doručen až v roce 1933. Podle názoru soudu nutno § 151 zák. č. 103/1926 resp. vlád. nař. č. 15/1927 Sb. z. a n. vykládati v naznačeném smyslu, neboť při výkladu nesluší lpěti na jednotlivých slovech zákona, nýbrž interpretace zákonného ustanovení musí se díti teleologicky a při účelovém výkladu vyplývají objektivně z oněch ustanovení důsledky, které byly shora uvedeny. Proto i to, že řečený dekret odkazuje na snad tehdy pro zaměstnance zemských slezských drah ještě neplatné vládní nařízení č. 15/1927 Sb. z. a n., není podle názoru soudu rozhodující. Neobstojí ani argumentace žalované, že jmenování na nesystemisované místo jest neplatné a že je proto též uvedený dekret neplatný, neboť jednak i tato vada jest zhojena podle uvedených zákonných ustanovení uplynutím doby (jedno- příp. tříroční), jednak zákon v § 6 č. 103/1926 Sb. z. a n. nepraví, že by takové jmenování bylo snad neplatné, naopak z celého doslovu zákona plyne, že tu běží o zákaz směřující proti veřejným orgánům, které mají povinnost nejmenovati na místo nesystemisované. Jest mylné domnívati se, že sankce na každý zákaz jest neplatnost (nicotnost) ve smyslu § 879 obč. zák. Zejména tam, kde zákaz směřuje jen proti jedné straně, nelze ustanovení § 879 obč. zák. vůbec užití. (O tom a té okolnosti, že § 879 obč. zák. jest vykládati restriktivně, viz Dr. Kubeš v Sedláčkově-Roučkově komentáři u § 879 obč. zák.) Jak již shora řečeno, jest soud toho názoru, že ustanovení zákona č. 103/1926 resp. § 70 vlád. nař. č. 15/1927 Sb. z. a n., i když jest součástí smlouvy mezi zemskými slezskými drahami a železničními zaměstnanci, konkrétně žalobcem, lze užití jen analogicky, neboť tato ustanovení docházejí obměny právě tou skutečností, že poměr, o který jde, jest po výtce poměrem soukromoprávním, v soukromoprávní smlouvě tkvícím, a že tudíž na prvním místě platí ustanovení smluvní. Proto, ať již platila ona zákonná ustanovení jako obsah předmětné smlouvy, či při eventualitě druhé nikoliv, jest nutno vždy zastávatí stanovisko, že poněvadž se jedná o poměr soukromoprávní, nutno sporný dekret vykládati jako soukromoprávní projev vůle jedné smluvní strany, který byl druhou smluvní stranou akceptován, a tak vytvořena mezi stranami právní sféra, diktované právě obsahem citovaného dekretu. Onen dekret jako soukromoprávní projev mohl býti napaden smluvní stranou podle

zásad práva občanského příp. podle analogicky modifikovaných ustanovení § 151 zák. č. 103/1926 resp. § 70 vlád. nař. č. 15/1927 Sb. z. a n. To se však nestalo ani podle práva občanského, ani ve lhůtách uvedených zákonných ustanovení platových. Pro úplnost se ještě dodává, že úřední titul jest nerozlučně spojen s určitým služebním místem a jest na jeho propůjčení přímo závislý (rozh. č. 9875, 11897 Sb. n. s.). Ze všech uvedených důvodů jest soud názoru, že uvedený dekret jest platný a že z něho vznikají práva a povinnosti stran. **O d v o l a c í s o u d** potvrdil napadený rozsudek.

N e j v y š š í s o u d uložil odvolacímu soudu, aby dále o věci jednal a znovu rozhodl.

D ů v o d y:

Odvolací soud zamítl odvolání žalované a potvrdil prvý rozsudek proto, že bylo opominuto včasné užití ustanovení § 70 vlád. nař. č. 15/1927 Sb. z. a n. k opravě dekretu ze dne 26. listopadu 1928, o který žalobce opírá žalobní nárok. Stalo se tak neprávem a žalovaná to pod dovolacím důvodem právní mylnosti vytýká. Ustanovení § 70 vlád. nař. č. 15/1927 Sb. z. a n. jedná o opravě nesprávné výměry nebo výplaty služebních příjmů zaměstnanců česko-slovenských státních drah a jde tu o zvláštní řízení příslušných správních úřadů o soukromoprávním nároku železničních zaměstnanců podle § 105 ústavní listiny a podle zák. č. 217/1925 Sb. z. a n., jak dovedil nejvyšší soud v rozhodnutích č. 9875, 11897, 12225, 12633 Sb. n. s., k nimž proto stačí jinak odkázati. Podle § 105 ústavní listiny může býti správní úřad povolán k rozhodnutí o nároku soukromoprávním jen zákonem o tom vydaným. Zákonu na roveň jest postavití také jiné ustanovení, které má moc zákona, jak tomu jest zvláště v ustanovení § 210 platového zákona č. 103/1926 Sb. z. a n., kterým bylo umožněno vydání vládního nařízení o platových a služebních poměrech zaměstnanců ve státních úřadech, v ústavech, fondech a podnicích státních nebo státem spravovaných, na které se nevztahují ustanovení části první až sedmé platového zákona, podle zásad, na nichž jest vybudován platový zákon č. 103/1926 Sb. z. a n. Podle zmocnění obsaženého v § 210 platového zákona bylo právě vydáno vládní nařízení č. 15/1927 Sb. z. a n. o úpravě platových a některých služebních poměrů zaměstnanců česko-slovenských státních drah. V souzeném sporu bylo by tudíž možno užití ustanovení § 70 řečeného vládního nařízení, kdyby bylo ve smyslu § 105 ústavní listiny nějakým zákonem neb aspoň jiným aktem jemu na roveň postaveným nařízeno, že ustanovení § 70 vlád. nař. č. 15/1927 Sb. z. a n. platí i pro úpravu platových a služebních poměrů mezi žalobcem a žalovanou. Že se tak stalo, nebylo stranami vůbec uplatněno, nýbrž byl mezi nimi spor jen o to, zda platové a služební poměry žalobcovy mají býti posuzovány podle ustanovení platového zákona č. 103/1926 Sb. z. a n. po případě podle vládního nařízení č. 15/1927 Sb. z. a n., a zda byl platně založen nárok, jehož se žalobce v souzeném sporu domáhá. I kdyby bylo správně tvrzení, že se svrchu uvedená zákonná ustanovení stala součástí úpravy

služebního poměru žalobcova, nevyplývalo by z něho, že nějaký správní úřad byl podle § 70 vlád. nař. č. 15/1927 Sb. z. a n. nebo podle § 151 platového zákona povolán, aby rozhodoval jako příslušný správní úřad o opravě nesprávné výměry nebo výplaty služebních příjmů žalobcových, neboť není tu zákonný předpis stanovící příslušnost nějakého správního úřadu k rozhodnutí o soukromoprávním nároku ve smyslu § 105 ústavní listiny. V poměru mezi žalobcem a žalovanou zemí jde totiž jen o úpravu služebních a platových poměrů žalobcových podle § 25 zák. č. 20/1861 ř. z., § 1 zák. č. 280/1920 Sb. z. a n., po případě § 30, odst. 2, § 53 zák. č. 125/1927 Sb. z. a n. a § 212 platového zákona č. 103/1926 Sb. z. a n., tudíž o projevy žalované jako druhé smluvní strany, t. j. zaměstnavatelky žalobcovy a o projevy vlády jako orgánu projevy tu schvalujícího, nikoli však o projevy mající moc zákona neb o projevy zákonu ústavně na roveň postavené, jimiž by jediné mohla býti odůvodněna příslušnost správního úřadu k rozhodování o nějakém soukromoprávním nároku. Podle podstaty uvedených projevů nejde ovšem ani o akty, které by byly autoritativním výrokem úřadů správních povolanych podle zákonů o tom vydaných k rozhodování o nárocích soukromoprávních (§ 105 ú. 1.). Proto není tu ani nijakého orgánu žalované ani nijakého orgánu státního, který by býval povolán podle § 70 vlád. nař. č. 15/1927 Sb. z. a n. nebo podle § 151 platového zákona č. 103/1926 Sb. z. a n. k opravě dekretu ze dne 26. listopadu 1928 žalobci vydaného a nemohlo výrokem nějakého správního úřadu vůbec dojíti podle právě vzpomenutých zákonných ustanovení k jeho změně nebo zrušení. Odůvodňuje-li odvolací soud žalobní nárok jen tím, že dekret ze dne 26. listopadu 1928 nebyl ve lhůtě k tomu v § 70 vlád. nař. č. 15/1927 Sb. z. a n. stanovené opraven nebo zrušen a že jest proto právním důvodem žalobního nároku, nelze jeho právní názor schváliti, nýbrž je uznati správnou výtku dovolatelčinu, že se odvolací soud měl obíratí otázkou platnosti dekretu, jeho závazností a jeho obsahem, jak se toho žalovaná domáhala již v odvolání. Pro svůj mylný právní názor se odvolací soud těmito otázkami nezabýval, ačkoliv k tomu odvolání žalované dávalo podnět, a neučinil ani potřebná zjištění, podle kterých by o právním podkladu žalobního nároku mohlo býti rozhodnuto dovolacím soudem. Byl proto podle § 35, odst. 2, zák. č. 131/1931 Sb. z. a n. napadený rozsudek zrušen a věc vrácena odvolacímu soudu, aby se obíral námitkami, jež žalovaná uvedla v odvolání proti žalobnímu nároku.

Čís. 17201.

Rozhodování v řízení nesporném o věcech upravených opatrovníckými zákony č. 49/1874 a č. 111/1877 ř. z. přísluší samosoudci.

Zákon č. 49/1874 ř. z. má na mysli pouze právní subjekty, které jsou podrobeny jeho jurisdikci. Má-li dlužník své sídlo mimo oblast platnosti tuzemského práva, přísluší zřízení opatrovníka orgánu povolánému k tomu podle práva platného ve státě dlužníka. Jestliže však podle příslušného cizího práva nelze se domáhati ochrany společných